

Najčastejšie príkazy pre LINUX

```
man <príkaz>          elektronický manuál (Q-exit)
tty                  vypíše označenie terminálu, ktorý používate
date / date --set 12:00:00  vypíše/nastaví aktuálny čas a dátum
time cat             stopky (stop=CTRL+D)
quota               vypíše, koľko kByte zaberajú Vaše súbory v systéme + max. kvóta.
free -m             info o memory
w, who, finger      vypíše info o užívateľoch
whoami              info o logine
groups              vypíše skupiny používateľov, ktorých ste členom
clear               zmazanie obrazovky
lpr <súbor>          tlač súboru na tlačiarňu
lpq -P <tlačiareň>   výpis obsahu tlačovej fronty určitej tlačiarne
last                výpis posledných prihlásení všetkých používateľov
uname -a, hostname  vypíše meno počítača
nslookup x.x.x.x    vypíše meno počítača podľa DNS
head -<počet> <súbor>  vypíše prvé riadky súboru (default=10)
tail -<počet> <súbor>  vypíše posledné riadky súboru (default=10)
chmod 755 <súbor>    zmena práv súboru (755 = spustiteľný súbor, 666=zápisy)
chown user1 subor.txt  zmena vlastníka (chgrp=scupiny)
find <katalóg> -name <meno> -print  rekurzívne hľadá súbor v zadanom katalógu.
echo „Ahoj svet“ | at 01:00  vypíše správu o 01:00h
write <používateľ> <správa> CTRL+D  poslanie správy používateľovi
talk <používateľ>    rozhovor dvoch používateľov
talk <používateľ@počítač>  Rozhovor sa ukončuje stlačením CTRL+C
mesg y/n            povolenie/zakázanie prijímania správ od ostatných
biff y/n            povolí/zakáže okamžité informovanie o prijatí pošty
telnet <počítač>    prihlásenie sa na iný počítač. Odhlásenie=exit/logout
ssh <počítač>       prihlásenie sa na iný počítač šifrovaným kanálom. Odhlásenie=exit/logout
ping www.adresa.sk  Test odzovky s 1024 bytes
traceroute www.adresa.sk  vypíše cestu
arp                vypíše ARP tabuľku – zoznam dvojíc MAC adresa a IP adresa
wget http://www.adresa.sk/subor[01..10].iso  stiahne súbory 01 až 10
scp login@x.x.x.x:/home/meno/subor.txt /soubor.txt  stiahne súbor
scp -r login@x.x.x.x:/home/ftp/soft /home/meno  stiahne celý obsah adresára
tcpdump -i eth0 port not ssh  vypíše info čo beží na eth0 okrem SSH(port22)
lspci / lsusb / lsmod  vypíše zoznam zariadení PCI / USB / MODULEY
fdisk -l, diskdru, mke2fs /dev/hda  rozdelenie disku na partície, vytvorenie systému súborov
dd if=/mnt/sda1/subor.txt of=/dev/sdb1  skopíruje subor.txt do /dev/sdb1 (prvá partícia na CF karte USB čítačky)
cfdisk
```

```
cd .. od / cd ~      o úroveň vyššie, hlavný adresár, domovský adresár /home
ls -a --color=always  výpis adresára (aj .) farebne
ls > zoznam.txt       do súboru zapíše obsah adresára
pwd                  aktuálny adresár
cat /proc/cpuinfo    výpis súboru na obrazovku, zvukové karty: /proc/asound/cards
cat /etc/passwd | grep Adam | sort > subor.txt  zapíše do súboru obsah 'passwd' iba riadky s 'Adam' a zoradi podľa abecedy
page <súbor>          zobrazí obsah súboru po stranách (SPACE=next page)
more <súbor>          zobrazí obsah súboru (B=pageup,ENTER=down,Q=quit)
cp -R <zdroj> <cieľ>  skopíruje súbor, -R celé obsahy adresárov
mv <zdroj> <cieľ>    premiestni/premenuj súbor/adresár
rm <súbor>            zmazanie súboru
file <súbor>         zisti typ súboru
mkdir <adresár>      vytvorenie adresára
rm -r <súbor/adresár>  zmazanie súboru, adresára
which <súbor>        vypíše cestu k súboru (locate <súbor>)
sudo chown -R <user> <dir>  zmena vlastníka adresára
```

```
sudo fdisk -l        výpis logických HDD
sudo mkdir /media/hdd  vytvorenie adresara kde bude HDD
sudo mount -t ntfs -o rw,uid=1000,gid=1000 /dev/sdb1 /media/hdd  namontovanie HDD sata NTFS
df -h                vypíše pripojené partície a koľko je free
umount /media/hdd   odmontuje disk
```

HDD MOUNT

BEGIN: 14.02.2006

```
Príkazy pre procesy a shell
ALT+<F1> až <F6>    prepínanie medzi konzolami, F7 a F8= grafické Xka
Ctrl+Alt+<F1> až <F6>  skok z X-iek do text konzoly, niekedy ukončí X-ka
CTRL+S              pozastavenie výpisu (úloha ale pokračuje)
CTRL+Q             pokračovanie vo výpise
CTRL+C             prerušenie behu úlohy na popredí
CTRL+Z            pozastavenie behu úlohy na popredí
bg                 preloží beh pozastavenej úlohy na pozadie
fg                 preloží beh úlohy na popredie
jobs               výpis úloh bežiacich na pozadí
alias <meno> <príkaz>  nastavenie aliasu
unalias <meno>      zrušenie aliasu
history            vypísanie zoznamu napísaných príkazov
nohup <príkaz>     príkaz na pozadí ostane pracovať aj po odhlásení sa
<príkaz> &        príkaz sa spusti na pozadí
set, setenv        vypíše nastavenia
<premenná>=<hodnota>  nastavenie premennej (napr:term=vt100)
ps [aux]           výpis bežiacich procesov
top               interaktívny výpis bežiacich procesov
kill -9 <číslo procesu>  núdzové ukončenie procesu
at <čas> <súbor>     spustí skriptový súbor v danom čase
at -l             zobrazí načasované spustenie úloh
at -r <úloha>     zruší načasované spustenie skriptového súboru
<TAB>            automaticky dokončí názov
<šípka hore>     história príkazov
```

NASTAVENIE SIETE

```
ifconfig eth0 <IP_ADDR> netmask 255.255.255.0  nastaví IP a masku
route add default gw <GATEWAY>                nastaví gateway (bránu)
echo -e "nameserver x.x.x.x" > /etc/resolv.conf  nastaví DNS
ifconfig eth0 up                               aktivuje (down deaktivuje)

ip addr add [x.x.x.x]/24 brd + dev eth0        nastaví vašu IP a masku
ip ro add default via [x.x.x.x]               nastaví gateway (bránu)
echo -e "nameserver x.x.x.x" > /etc/resolv.conf  nastaví DNS

iwconfig                                       config pre wi-fi kartu
ifconfig wlan0 down                          /up
macchanger --mac 00:11:22:33:44:55 wlan0      nastaví MAC adresu
rfkill unblock all                            preskenuje wifi
iwlist wlan0 scanning
```

```
quit,logout,CTRL+D  odhlásenie
su                  prihlásenie ako root
login meno, su meno  prihlásenie ako 'meno'
passwd meno         zmena hesla užívateľa
reboot              restart
reset               softvérový reset terminálu
adduser/userdel -r meno  pridať/zmazať užívateľa
```

```
dd if=/dev/sdb of=dump.dmp  vytvorí dump usb disku
dd if=/dev/zero of=nuly.dat  vytvorí súbor s nulami
dpkg-reconfigure tzdata     nastaviť Time zone
dpkg-reconfigure keyboard-configuration  nastavenie klavesnice English (US)
timedatectl list-timezones  zoznam zón
timedatectl set=timezone Europe/Bratislava
uname -a verzia Linuxu -r verzia kernelu
hexdump -cv <file>         vypis HEX + ASCII
/var/log/apt/history.log   co sa instalovalo
lsmod | grep nvidia        ci je nahraty modul nvidia
rmmod nvidia               odstrani nahraty modul nvidia
X 2> log.txt               zapise log zo startu X-ka
```

SMTP port 25 (email)

```
hello xxxx          prihlásenie
mail from: xx@xx.xx  od koho
rcpt to xx@xx.xx    prijemca
data                začiatok textu
Received: from xxxx.xx (0.0.0.0)
by xxx.xx with SMTP; 22 Feb 2222 22:22:22 -0000
From: xx <xx@xx.xx>
To: xx <xx@xx.xx>
Subject: xx
Date: Tue, 22 Feb 2222 22:22:22 +0000
Message-ID: <xxxxxxx@xx>
X-Mailer: xxxxxx
text
.                  ukončenie textu bodkou
```

FTP port 21 (file transfer)

```
open x.x.x.x        login na ftp server
ls -l              výpis adresara
cd adresar         zmeniť adresár
get subor.txt      nacistie súboru zo serveru
put zdrojovy_subor.txt cielovy_subor.txt  zápis súboru na server
mput *.* /cieľovy_adresar  prompt=aby sa nepytal
delete subor.txt  zmasať súbor
mkdir, rmdir       vytvorí, zmasať adresár
page subor.txt     pozrieť obsah súboru
quit              ukončenie ftp spojenia
```

RAMDISK

```
DEBIAN wheezy:
nano /etc/default/tmpfs
RAMTMP=yes

DEBIAN squeezy:
nano /etc/fstab
tmpfs /tmp tmpfs defaults 0 0
```

SH file

```
spustiteľný SH súbor:
#!/bin/bash
#!/bin/sh
na konici " &" nečaká na skončenie
chmod 755 start.sh
VOLAT S CELOU CESTOU!
```

Aptitude

```
/ = find (hľadanie)
^ = začiatok mena
. = ľubovolný znak
\+ = znak +
$ = koniec mena
n = next find

q = návrat
:= nastaví (vráti) aktuálny stav
_ _ + = un / un s config / install
L = reinstal
Ctrl+T = menu
b = broken
u = updatne zoznam balíčkov
z /etc/apt/sources.list
```

install

```
./configure          from source
mkdir build
cd build
cmake ./
make
make instal / uninstall / clean

aptitude            manager balíčkov
dpkg -i <*.deb>     instalovanie balíčka
dpkg --list | grep nvidia  vypise nainstalované balíčky od nvidia

apt-get update      updatne zoznam balíčkov
apt-get install <balicek>  nainštaluje balíček
```

STOP X

```
X                  start X
/etc/init.d/gdm3 stop  zhodí X-ka (lightdm, mdm)
/etc/init.d/lightdm restart  restart
rm /etc/X11/xorg.conf  zmasze driver graf. karty
nvidia-xconfig        nastaví xorg.conf
```

```
.bashrc           čo sa vykoná pri štarte (skrytý súbor)
/etc/ld.so.conf.d/i386-linux-gnu.conf  cesty na libky

xev               event test
nano <súbor>      text editor Alt+U Undo
swapoff -a       vypne swap file
hdparm -t /dev/sda1  vypíše rýchlosť read
bzp2 <súbor>     spakuje a zmasze súbor
sudo ldconfig     nacita znova libky po zmene
```